Anul al 54-lea 10 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 10 Pagini Nr. 344 Marţi 14 Decembrie 1937 P

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Constantin Gh. Pană Depozitar de ziare Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" SIBIU

Import prin cooperaţie

Când, faţă de lipsa şi scumpetea peştelui pe piaţă, un subsecretar de stat dela domenii enunţa, mai anul trecut, ziariştilor ca soluţie imediată: libertatea importului de peşte, am crezut că la mijloc este sau o glumă sau, poate, o încercare de-a arunca praf în ochii publicului, care ţinea să capete cu orice preţ măcar o explicaţie, dacă nu şi o soluţie. Dar lucrul a fost serios, de îndată ce, de-atunci, am tot văzut, din când în când, autorizări de import de peşte din alte ţări, deşi trăim în ţara blagoslovită de Dumnezeu cu cele mai întinse domenii piscicole.

Cele mai importante transporturi, cantitative, se aduc, însă, din Rusia Sovietică, sub formă de peşte sărat, destinat, dragă Doamne, consumului ţărănimei şi populaţiei nevoiaşe dela oraş.

Un transport proaspăt de 50 vagoane peşte sărat sovietic îl găsim anunţat de confratele „Prezentul", în numărul din 11 Dec. Reproducem aci faptul:

„Pe baza unei autorizaţiuni obţinută la 9 Iulie, cu termen de executare de şase luni, federala „Ilfov" a încheiat operaţiunile necesare pentru un import de 50 vagoane peşte sărat din Rusia.

La acordarea autorizaţiei, ministerul cooperaţiei a impus condiţiunea ca acest import să fie făcut în participaţie cu Centrala cooperativă de consum.

Cum Centrala de consum nu a manifestat niciun interes pentru operaţiune, federala „Ilfov" a realizat importul în participaţie cu alte firme, comunicând ministerului cooperaţiei executarea".

Din felul cum sunt prezentate atât aprobarea cât şi executarea acestui import de 50 vagoane peşte sovietic, rezultă că nicio justificare onorabilă nu i se poate da, nici măcar aceea de a procura peşte populaţiei rurale, la preţuri convenabile, de îndată ce însăşi Centrala cooperativă de consum n'a găsit că afacerea ar avea pentru ea — adică pentru ţărănime, prin unităţile în subordine — vreun interes deosebit, în condiţiunile în care se încheiase.

Şi, în definitiv, noi dăm dreptate Centralei, căci dacă e vorba să ne îngrijim de-a asigura o alimentaţie mai bună ţărănimii româneşti, apoi nu cu peşte sărat lepădat de Soviete vom da noi organismului ţărănesc vitaminele, care să-i sporească vigoarea şi vitalitatea. De ce să ne ducem la Soviete, când ar fi mai lesnicios şi mai puţin costisitor să introducem în alimentaţia ţăranului nostru atâtea alte elemente cu proprietăţi nutritive incomparabil superioare, pe care le avem la îndemână, cum ar fi: pâinea, carnea, pastele făinoase, brânzeturile, zahărul, chiar laptele şi ouăle, care, numai la zile mari se văd pe masa celor mai mulţi ţărani?

Fiecare din aceste alimente trage mai mult în cumpănă ca putere nutritivă decât peşte sărat fie şi indigen, nu numai sovietic.

Dar, la drept vorbind, poate că nici în capul beneficiarilor aparenţi sau substituiţi ai permisului de import, n'a încolţit vreun moment gândul că peştele importat ar putea să ajungă până în coliba ţăranului român, fiind dela început încredinţaţi, că la preţurile lor excesive, n'ar fi găsit în niciun caz cumpărători printre ţărănimea noastră săracă.

Şi atunci de ce se tolerează amestecul cooperaţiei în asemenea combinaţii ale „altor firme", care operează la adăpostul, în numele şi sub patronajul cooperaţiei?...

De ce a fost arestat Bela Kuhn?

Budapesta, 11 Dec. (telegr. post). — *Se anunţă că Bela Kuhn, fostul şef al comuniştilor din Ungaria, ar fi pierdut favoarea lui Stalin pentrucă s'a opus la propunerea de a se conferi acestuia din urmă titlul de „Apărător al Statului". Acest titlu face mare impresie în Rusia, mai ales că a fost purtat de ţari. Propunerea a emoţionat pe toţi membrii comisiunii, dar nici unul n'a cutezat să se opună. Se spune, că tăcerea a fost întreruptă de Bela Kuhn care ar fi protestat împotriva acestei propuneri, spunând că Stalin vrea să imite pe Napoleon, care s'a proclamat consul înainte de a ocupa tronul imperial.*

Stalin n'a răspuns nimic, dar Bela Kuhn s'a trezit a doua zi în Temniţa Cekei.

Propunerea n'a fost totuşi primită, când generalul Voroşilov s'a declarat şi el contra, sub cuvânt că primirea ei ar fi ajutat mişcării trotkiste.

Plin de mânie, Stalin a adoptat moţiunea care scotea propunerea de la ordinea zilei până la noui dispoziţiuni.

S'a aplanat conflictul
care dura de 10 ani intre Honduras şi Nicaragua

Mexico, 11 (Rador). — *Delegaţii statelor Honduras şi Nicaragua au semnat eri după amiază la San Jose de Costarica un protocol prin care se aplanează definitiv conflictul de frontieră dintre ele, care a ţinut 10 ani.*

Cele două ţări se angajează să nu recurgă la forţă, dacă se vor ivi noui conflicte de frontieră. Relaţiunile diplomatice au fost reluate imediat între cele două ţări.

Omagiu unor eroi ai aerului

In curtea Palatului Invalizilor, din Paris, trupele aduc un mişcător omagiu memoriei celor patru membri ai echipagiului pierit cu avionul „Antarès", la 27 Octombrie, în largul Mediteranei, în dreptul Marocului.

Eu şi „Garda de Fier"

de NICOLAE TITULESCU

Sunt un om ca toţi alţii, deci am defecte şi calităţi. Una din caracteristicile mele este mândria. Recunosc că rănile făcute mândriei sunt cele care se închid mai greu la mine.

Dar cât timp poate comanda mândria acţiunea mea? Toată viaţa?

Se apropie ziua explicaţiilor generale asupra tuturor atacurilor duse împotriva mea tot timpul lipsei mele din ţară. Voiu lăsa oare la o parte atacurile duse pe baza ideei că eu sunt autorul disolvării Gărzii de Fier? Voiu lăsa oare o generaţie întreagă de tineri români să creadă că eu, care am avut pentru tineret o afecţiune adâncă încă din primele zile ale carierei mele universitare şi politice, sunt autorul schingiuirilor şi închisorii la cari au fost supuşi? Aceasta este imposibil.

Din moment ce explicaţiunile mele vor fi date odată, este preferabil să le dau mai curând şi să arăt tineretului român că acei cari cred că eu am fost făuritorul suferinţelor lor sunt, fără să vrea, prada propagandei şi calomniei politice ce s'a dus împotriva mea de acei cari se simt jenaţi de prezenţa mea pe scena politică.

Oricare ar fi interpretările cari s'ar da cuvintelor mele, le prefer credinţei tineretului român că eu sunt vrăjmaşul lui.

D. N. TITULESCU

Garda de Fier m'a declarat obiect de agresiune. Accept această declaraţie ca o onoare şi nu voiu încerca prin nimic s'o schimb. Nu voi iarăşi să încep o polemică. Voesc însă ca tineretul român să fie, în fine, stăpân pe adevăr.

*

Cari sunt cauzele pentru care Garda de Fier m'a declarat obiect de agresiune?

La cunoştinţa mea, ele sunt în număr de trei:

1. Faptul că Garda de Fier crede că eu aş fi autorul disolvării ei din 1933.

2. Divergenţa care există între politica mea externă şi a ei.

3. In fine credinţa că eu aş fi lăsat liberă trecerea ruşilor peste Nistru şi astfel aş fi admis încălcarea fără rost de un popor străin a pământului strămoşesc.

Cine e autorul dizolvării Gărzii de Fier?

Cea mai mare calomnie adusă la adresa mea este aceea că eu aş fi autorul disolvării Gărzii de Fier din 1933.

Disolvarea Gărzii de Fier este opera unui partid, care a venit la putere expressis verbis pe baza acestui punct de program. Este vorba de partidul naţional liberal.

Nu înţeleg să critic aci politica partidului naţional liberal.

Nu înţeleg nici să mă desolidarizez de actele mele în diferitele ministere liberale.

Este vorba să restabilesc adevărul. Atât şi nimic mai mult.

Profesorul meu în materie de Garda de Fier este însuşi preşedintele guvernului actual, d. Gheorghe Tătărăscu.

In adevăr, în timpul guvernării d-lui Vaida, un actual înalt personaj din partidul naţional liberal a venit de mai multe ori la mine să mă roage să fac ceva pentru căderea guvernului Vaida.

I-am răspuns: „Pentru nimic în lume nu voi ridica degetul cel mic pentru căderea d-lui Vaida. Dar, dacă s'ar întâmpla ca o criză ministerială să se deschidă în afară de mine şi dacă voi fi consultat în măsura în care părerea mea are o valoare, voi recomanda partidul dv.".

Acest actual înalt personaj mi-a răspuns: „Aceasta nu se poate. Dacă d. Vaida continuă guvernarea, se întăresc gărzile de fier. Aceasta înseamnă că ordinea publică este distrusă. Ori ţara are nevoe de un corset de fier care să o scape de anarhia de dreapta, care este mai puternică la noi ca anarhia de stânga".

Aceasta nu m'a împiedicat să stau liniştit şi să nu fac nimic în sensul vederilor acestui înalt personaj. Dovada cea mai bună este că nu am cerut niciodată dizolvarea gărzilor de fier primului meu ministru d. Vaida.

Sunt acestea simple cuvinte, rostite de un om în calitatea lui privată, pe bază de amintiri numai? NU.

Dovezile

Este suficient să examinăm toată colecţiunea ziarului „Viitorul", pentru a vedea că cele ce spun corespund întocmai acţiunii partidului naţional liberal.

Rog pe oricine se interesează de această chestiune, să consulte în mod special numerele din „Viitorul" purtând datele următoare: No. 7722 de Marţi 17 Octombrie 1933; No. 7726 de Sâmbătă, din 21 Octombrie 1933, No. 7727 de Duminică din 22 Octombrie 1933, No. 7728 de Marţi din 24 Octombrie 1933, No. 7731 de Vineri 27 Octombrie 1933, No. 7733 de Duminică din 29 Octombrie 1933, No. 7739 de Duminică din 5 Noembrie 1933, No. 7741 de Miercuri 8 Noembrie 1933, No. 7742 de Joi 9 Noembrie 1933, No. 7743 de Vineri 10 Noembrie 1933, No. 7745 de Duminică 12 Noembrie 1933, No. 7746 de Marţi 14 Noembrie 1933, No. 7747 de Miercuri 15 Noembrie 1933, No. 7748 de Joi 16 Noembrie 1933, No. 7749 de Vineri 17 Noembrie 1933, No. 7752 de Marţi 21 Noembrie 1933, No. 7755 de Vineri 24 Noembrie 1933, No. 7757 de Duminică 26 Noembrie 1933, No. 7758 de Marţi 28 Noembrie 1933, No. 7761 de Vineri 1 Decembrie 1933, No. 7763 de Duminică 3 Decembrie 1933, No. 7764 de Marţi 5 Decembrie 1933, No. 7766 de Joi 7 Decembrie 1933, No. 7768 de Sâmbătă 9 Decembrie 1933 şi No. 7770 de Marţi, 12 Decembrie 1933.

Este imposibil să reproduc aci toate aceste articole. Dar cine le-ar citi, s'ar convinge imediat, că unul din principalele puncte ale programului venirii la guvern a partidului naţional liberal a fost: disolvarea Gărzii de Fier.

Să-mi fie permis să spicuesc câteva rânduri din acest material enorm pe care l-am aglomerat.

Astfel în „Viitorul" No. 7726 de Sâmbătă 21 Octombrie 1933, se poate citi:

„Curentele nesănătoase ale extremismului de dreapta dacă au luat în ultimul timp oarecare amploare, aceasta se datoreşte, nu unor cauze organice profunde ci incertitudinii şi dezorientării pe care le-au provocat instabilitatea, incapacitatea şi desfrâul moral al guvernărilor dela 1928 încoace.

„Partidul naţional liberal, prin opera ce va realiza în toate domeniile ŞI PRIN ACŢIUNEA SA DE GUVERN, VA EXTIRPA MANIFESTAŢIILE MORBIDE ALE ACESTEI PEDOCRAŢII INTELECTUALE care trăeşte aparent şi efemer numai prin răscularea instinctelor de ură şi sălbăticie... care nu pot avea nici o legătură cu sănătatea robustă a sufletului românesc".

In acelaş număr al ziarului „Viitorul" se relevează că d. preşedinte al consiliului, Vaida, este acuzat de unul dintre foştii săi colaboratori apropiaţi, ca autor al anarhiei extremiste:

„Deputatul guvernamental Ilie Lazăr, în declaraţiile făcute unui ziar minoritar, ameninţa pe d. Vaida în termenii următori: „Un lucru cer d-lui prim ministru care este şi naşul meu, să nu mă facă să vorbesc despre legăturile sale cu Garda de Fier, căci va fi lucru neplăcut pentru domnia sa". Articolul continuă arătând că d. Vaida „in calitatea sa de ministru de interne patrona consfătuiri nocturne ale asociaţiilor extremiste şi le ajuta cu fondurile acestui departament".

In No. 7728 de Marţi 24 Octombrie 1933 al „Viitorului" se poate ceti:

„In faţa unei atari situaţii, partidul naţional liberal este nevoit a adopta una din acele atitudini prin care să poată înlătura primejdia, restabilind echilibrul şi liniştea în viaţa statului şi în viaţa ţării.

„Nu e vorba de ameninţări şi de presiuni, ci de acţiunea fermă şi organizată a unor forţe şi a unor mijloace care vor fi puse în mişcare pentru a pune capăt unui scandal politic fără precedent în viaţa publică a României".

In No. 7733 de Duminică 29 Octombrie 1933 „Viitorul" scrie că atât d. Vaida cât şi alţi membri ai cabinetului stau în strânsă legătură de colaborare cu toate acţiunile extremiste şi de aceia, în acelaş număr al „Viitorului" la pag. 4 se publica sub titlul „Partidul Naţional Liberal proclama rezistenţa cetăţenească împotriva guvernului Vaida", un articol arătând că situaţia generală continuă să se agraveze şi că guvernul naţional ţărănesc primejdueşte tot mai mult interesele ţării constituind, prin lipsa de autoritate, prin lipsa de unitate, sprijinul permanent al tuturor forţelor de destrămare care submineaza azi temeliile statului".

In No. 7739 de Duminică 5 Noembrie 1933, d. Inculeţ făcea declaraţia următoare:

Guvernul liberal „pentru a pune capăt risipei va căuta să desfiinţeze tot ce au înfiinţat ţărăniştii începând cu casele autonome şi toate sinecurile înfiinţate de ei. VA REALIZA PACEA SOCIALA, EXTERMINAREA FARA MILA A TUTUROR MIŞCARILOR EXTREMISTE FIE DE DREAPTA, FIE DE STANGA, CA TOŢI CETAŢENII, FARA DEOSEBIRE DE LIMBA ŞI RELIGIE, SA SE BUCURE DE ACEEAŞI OBLADUIRE DIN PARTEA STATULUI".

Din No. 7743 de Vineri 10 Noembrie 1933 al „Viitorului", extrag:

„Din complicitatea guvernului Vaida cu agitatorii extremişti a luat naştere o atmosferă îngrijorătoare pentru interesele statului. Toleranţa şi sprijinul guvernamental au fost aşa de vădite încât un fruntaş al acestui partid, fost ministru, a comandat zeci de mii de uniforme pentru grupările de această natură...... In astfel de condiţiuni asalturile anarhiei sunt din ce în ce mai îndrăzneţe; fiindcă nu numai toleranţa, dar şi sprijinul dat este elementul care încurajează".

In No. 7755 de Vineri 24 Noembrie 1933 „Viitorul" scrie:

„Unele manifestaţiuni şi acte produse în ultimele zile dovedesc că gruparea gărzii de fier este dispusă a se deda la atitudini şi provocaţiuni cu caracter revoluţionar.

„Dela violenţa verbală s'ar trece astfel, la violenţa materială.

„In împrejurările de astăzi faptul este, desigur, profund regretabil, întru cât el descoperă o lipsă de conştiinţă şi înţelegere a situaţiei, care nu e de natură să înlesnească acţiunea de salvare a ţării de sub povara greutăţilor care o copleşesc.

„Dar oricât de regretabilă ar fi această lipsă de conştiinţă şi oricât de îndrăzneţe ar fi provocaţiunile anarhice ce s'ar produce, opinia publică trebue să fie încredinţată că guvernul va şti să-şi facă întreaga datorie şi să ia toate măsurile necesare pentru ca încercările anarhice să fie înfrânte şi pentru ca ţara să-şi regăsească liniştea de care astăzi are mai multă nevoie decât ori când".

In No. 7757 de Duminică 26 Noembrie 1933 „Viitorul" scrie sub titlul : Ce voesc „Gărzile" extremiste:

„Ţara vede azi cu surprindere unde a dus toleranţa criminală şi complicitatea tacită a guvernelor naţional ţărăniste: GRUPARILE EXTREMISTE DE DREAPTA AU CAPATAT O INDRAZNEALA PE CARE NICI COMUNIŞTII N'AU AVUT-O. ELE LUCREAZA NUMAI CU CUŢITUL, REVOLVERUL ŞI CARABINA.

„Atacarea agenţilor forţei publice, insultarea magistraţilor, terorizarea jandarmilor, ameninţarea cu revolverul a primarilor şi notarilor, — sunt fapte obişnuite cu care Gardiştii de „Fier" se mândresc.

„EXTREMIŞTII DE DREAPTA CARE AU MONOPOLIZAT „PATRIOTISMUL", SUNT IN REALITATE CEI MAI MARI DUŞMANI AI ŢARII".

In No. 7758 de Marţi 28 Noembrie 1933 al „Viitorului" se poate ceti:

„In faţa acestei stări grave de lucruri, care dovedeşte că apelul guvernului la linişte şi ordine, atât de necesare ţării, este înfrânt de o ceată de agitatori, — vor fi luate măsurile represive absolut necesare liniştei şi ordinei ţării. Măsurile sunt în curs de executare. Ele se rezumă la distrugerea tuturor focarelor de anarhie din cuprinsul ţării noastre.

Cum s'a obţinut jurnalul de dizolvare

Mă mărginesc la aceste scurte citaţii din lipsă de spaţiu.

Odată guvernul liberal venit la putere, bineînţeles şi-a împlinit programul.

Intr'una din primele zile ale lunei Decembrie, fostul prim ministru Duca mi-a telefonat spre a-mi spune că în înalt loc nu s'ar dori disolvarea gărzilor de fier şi mi-a cerut să vorbesc în sensul dizolvării.

I-am răspuns: Această chestiune fiind una internă, nu mă pot însărcina cu o asemenea misiune. Totuşi, vorbind în acel înalt loc, am reprodus cele cerute mie de preşedintele consiliului precum şi răspunsul meu. Mi s'a declarat că într'adevăr nu se consideră o p o r t u n ă dizolvarea Gărzilor de Fier şi că nu se va acorda decretul de dizolvare.

In acest caz — am răspuns eu — îmi voi precipita plecarea în Cehoslovacia

(Continuare în pag. 3-a

S'a descoperit un complot
împotriva d-lui Delbos
Principalul vinovat este un terorist ungur

Paris, 10 (Radio-Central). — **Poliţia din Lille anunţă că a descoperit un complot împotriva d-lui Delbos, ministrul de externe.**

In legătură cu această descoperire, s'au făcut numeroase arestări.

Grupul terorist urmărea asasinarea d-lui Delbos şi a guvernatorului general francez din Algeria.

Conducătorul complotului este ungurul Koloman Budai, care a fost arestat acum câteva săptămâni, când a încercat să treacă frontiera franco-belgiană.

El se află depus la închisoarea din Douai.

*

Cercetările arată că acest complot are ramificaţii până în Belgia.

Asupra lui Budai, s'au găsit scrisori cifrate, conţinând amănunte asupra complotului.

Afară de numeroasele arestări făcute la Lille, poliţia a emis mandat de arestare şi împotriva altor persoane din alte localităţi

Budai va fi adus în închisoarea din Vallenciennes, unde va fi interogat.

BUDAI ERA URMARIT DE POLIŢIA AUSTRIACA

Paris, 10 (Radio Central). — Koloman Budai era căutat de poliţiile mai multor ţări, între altele şi de poliţia austriacă, deoarece era urmărit pentru activitate teroristă în Austria.

S'A FACUT O ARESTARE ŞI IN MORAVIA

Praga, 10 (Radio Central). — Concomitent cu arestările făcute în Franţa în legătură cu descoperirea complotului împotriva d-lui Delbos, a fost arestat în Moravia un aventurier, care s'a exprimat în diferite rânduri că e în legătură cu Koloman Budai.

Numele celui arestat n'a fost dat până acum, dar a transpirat doar faptul că ar fi un fost soldat din legiunea străină franceză.

Poliţia din Anvers a confiscat 16 scrisori adresate lui Budai şi le-a predat poliţiei franceze.

Atentatul urma să se comită la Bucureşti sau Praga

Paris, 10 (Radio-Central). — In legătură cu descoperirea complotului pentru asasinarea d-lui Delbos se mai anunţă că pe când Budai se afla în închisoarea din Valenciennes, unde ispăşea o pedeapsă de trei luni, la care fusese condamnat pentru vagabondaj şi pentru faptul de a se fi servit de hârtii de legitimaţie false, poşta din Valenciennes a predat poliţiei de acolo o scrisoare cu menţiunea „poste restante" sosită din Cehoslovacia pentru Budai. Conţinutul scrisorii era scris, o parte în limba polonă şi avea şi o parte cifrată, care a fost descifrată la începutul săptămânii acesteia.

In această a doua parte cifrată a scrisorii, necunoscutul care o trimitea, comunica lui Budai, că e gata, după cum s'a convenit, ca, în schimbul unei recompense însemnate, să comită atentatul împotriva lui Delbos şi anume la Bucureşti sau la Praga.

Trimiţătorul scrisorii mai arăta că-şi menţine obligaţia şi în ce priveşte atentatul împotriva guvernatorului general al Algerului.

Poliţia franceză a înştiinţat imediat poliţia cehoslovacă.

In răstimp, poliţia din Valenciennes a confiscat o a doua scrisoare adresată lui Budai. Fotografia acestei scrisori a fost trimisă poliţiei din Paris, care nu vrea să dea însă nici un amănunt asupra ei.

Parchetul din Douai a deschis împotriva lui Budai acţiune publică pentru participare la o bandă teroristă.

S'au trimis, în acelaş timp, circulări, prin care se cere arestarea altor terorişti, a căror complicitate la complot reese din scrisorile adresate lui Budai.

SCRISORI DIN PARIS

DOI MORŢI

de RENE SAIVE

Paris, Decembrie

Literele franceze sunt în doliu: René Doumic şi Raoul Ponchon nu mai sunt. La o distanţă de câteva ore, aceşti doi oameni pe cari mii de deosebiri îi despărţeau, s'au găsit uniţi prin moarte, căreia îi place uneori ironia şi cultivă paradoxul.

René Doumic şi Raoul Ponchon dispar după o lungă carieră, de vreme ce primul moare la 77 de ani şi al doilea se stinge la 90 de ani. Constatând această longevitate care este pe deplin în avantajul lui Ponchon, un parisian caustic şi oarecum nerespectuos ar spune: „hotărît, alcoolul conservă mai bine decât apa minerală".

Şi după părerea mea, nu s'ar putea rezuma mai exact decât prin următoarele două cuvinte, apă şi alcool, aceşti doi oameni cari, în fond, întrupau doi tipi autentici ai caracterului francez.

*

René Doumic era totodată eseist, ziarist şi critic literar. Secretar perpetuu al Academiei Franceze din 1932, vice-preşedinte al Institutului Franţei, director al celebrei şi foarte literarei „Revue des Deux Mondes", obţinuse un renume mondial prin calitatea lucrărilor lui, prin demnitatea vieţii lui şi datorită autorităţii cu care îşi îndeplinea înaltele-i funcţiuni.

Devotamentul său faţă de Academia Franceză era atât de mare, încât publicul sfârşise prin a confunda, întrucâtva, Academia cu René Doumic. Dar devotamentul acesta nu tălmăcea, aşa cum se întâmplă prea adesea, o dorinţă de glorie personală. Nu. Secretarul perpetuu al Academiei îndeplinise o operă destul de considerabilă şi acumulase suficiente succese, ca să fie apărat de griji atât de meschine. Singurul lui scop, menţinând severele tradiţii ale ilustrei adunări şi asociind-o la toate manifestările cari ridicau prestigiul naţional, era de a sluji Franţa. Din viaţa lui se desprinde, după cum spunea Emile Faguet, care l-a primit la Academia Franceză în 1909, o puternică şi bărbătească lecţie morală, amară uneori, uneori aspră şi chiar crudă, dar totdeauna sănătoasă, totdeauna folositoare.

*

Trebue să mai spunem că alături de René Doumic, Raoul Ponchon întruchipa un contrast violent. Academician şi el, de vreme ce aparţinuse faimoasei Academii Goncourt, Raoul Ponchon era omul cel mai puţin preocupat de forme şi totodată de austeritate. Era un poet, — n'a scris oare, în lunga lui viaţă, aproximativ 200 mii de versuri? — dar un poet ai cărui strămoşi literari ar fi căutaţi în zadar printre poeţii de talia lui Victor Hugo, Lamartine, Racine şi Ronsard.

Era mai de grabă din categoria lui Villon, poetul din evul mediu care a fost cel mai stricat tânăr din epoca lui, şi avea oarecare rudenie spirituală cu sărmanul Verlaine, mort din cauza alcoolului.

Ii plăcea de asemenea şi bunul La Fontaine, care a avut norocul să trăiască sub un rege prieten al artelor şi al literelor, dar care ar fi fost, fără îndoială, în veacul nostru, atât de aspru faţă de visători, un boem în genul lui Ponchon.

Căci Ponchon era în adevăr boem. Era chiar prea mult, după placul prietenilor lui, neliniştiţi de lipsa lui de cumpătare. Işi petrecea timpul în cafenelele de pe malul stâng al Senei. Bea. Bea mult.

Apa îl îngrozea, fapt pe care-l exprimase în mai multe rânduri şi în special în aceste patru versuri:

Je jure sur mon lavabo
Et devant le Dieu qui m'écoute
D'en boire parfois une goutte
Quand il pleuvra sur mon tombeau.

(Continuare în pag. 2-a)